

ไตรสิกขา เบื้องต้น

เพื่อฟื้นฟูพระพุทธศาสนา และ สันติภาพสากล

ประกอบด้วย

๑. พระวินัยปิฎก (ย่อความ) น. ๑-๑๒๙

๒. ข้อความนำรู้จากพระไตรปิฎก น. ๑๓๐-๒๑๔

คัดลอกและปรับปรุง จาก

พระไตรปิฎก ฉบับสำหรับประชาชน

(สุชีพ ปุณฺณานุภาพ จัดทำ และเป็นผู้ย่อความ)

*๓. การปฏิบัติธรรม กรรมฐาน/ภาวนา
(จากพระไตรปิฎก และ จากประสบการณ์ของหลายท่าน)

น. ๒๑๖-๒๕๗

๔. ปกิณกะธรรม และ อื่นๆ น. ๒๕๘-๒๙๗

294.382

ส462ค

2549

จ.1

เอกสารถวายเป็นพระราชกุศล ในวโรกาสมหามงคล

ทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๖๐ ปี

พุทธศักราช ๒๕๔๙

สารบัญ

หน้า (น)

คำนำ (- ขอบเนาะ, ความเป็นมา และมูลเหตุของการทำหนังสือเล่มนี้)
บทที่ ๑ วินัยปิฎก (ย่อความ)

(น. ๑-๑๒๙)

พระไตรปิฎก เล่มที่ ๑ ข้อมหาวิภังค์ (เป็นวินัยปิฎก)

(น. ๑)

หมวดใหญ่ ๆ ให้ชื่อว่า กัณฑ์ รวมทั้งสิ้น ๗ กัณฑ์ :-

- เจริญชกัณฑ์ (พระสาริบุตรกราบทูลให้ทรงบัญญัติสิกขาบท),

(น. ๒)

- ปาราชิก ๔ สิกขาบท - [ปาราชิก แปลว่า ผู้พ่ายแพ้]

(น. ๓)

ห้าม :- (๑)เสพเมถุน, (๒)ลักทรัพย์, (๓)ฆ่าคนหรือใช้คนอื่นฆ่า,

(๔)อวดคุณพิเศษที่ไม่มีในตน]; มหาโจร ๕ ประเภท (น. ๘); อาบัติ ๗ กอง

- สังฆาภิเสก ๑๓ สิกขาบท - [สังฆาภิเสก แปลว่า อาบัติอื่นจำต้องปรารภนาสงฆ์]

(น. ๙)

ห้าม :- (๑)ทำน้ำอสุจิให้เคลื่อน, (๒)จับต้องกายหญิง, (๓)พูดเกี้ยวหญิง, (๔)พูดล้อหญิงให้
บ้าเรอดนด้วยกาม, (๕)ชักสือ, (๖)สร้างกุฎด้วยการขอ, (๗)สร้างวิหารใหญ่โดยสงฆ์มิได้
กำหนดที่, (๘)โจทอาบัติปาราชิกไม่มีมูล, (๙)อ้างเลศ (=แสดงอาการให้รู้ในที่ หรือเพื่อใส่ความ)
โจทอาบัติ, (๑๐)ทำสงฆ์ให้แตกกัน, (๑๑)เป็นพรรคพวกของผู้ทำสงฆ์ให้แตกกัน, (๑๒)เป็นคน
ว้ายากสอนยาก, (๑๓)ประทุษร้ายสกุล คือประจบคฤหัสถ์

- อนินย ๒ สิกขาบท - (อาบัติอื่นไม่แน่ว่า จะควรปรับในข้อไหน)

(น. ๑๕)

ห้าม :- (๑)นั่งในที่สับดา กับหญิงสองต่อสอง, (๒)นั่งในที่สับทุ กับหญิงสองต่อสอง)

พระไตรปิฎก เล่มที่ ๒ ข้อมหาวิภังค์ (เป็นวินัยปิฎก) [วิภังค์=การจำแนก]

(น. ๑๖)

- นิสสัคคียปาจิตติย ๓๐ สิกขาบท (ต้องสละสิ่งของก่อนจึงจะแสดงอาบัติตก)

(น. ๑๖)

- จีวรวรรค (วรรคว่าด้วยจีวร) ๑๐ สิกขาบท

(น. ๑๖)

ห้าม :- (๑)เก็บจีวรที่เกินจำเป็นไว้เกิน ๑๐ วัน, (๒)อยู่ปราศจากไตรจีวรแม้คืนหนึ่ง, (๓)เก็บผ้า
ที่จะทำจีวรไว้เกินกำหนด, (๔)ใช้นางภิกษุณีซักผ้า, (๕)รับจีวรจากมือของนางภิกษุณี, ขอจีวรต่อ
คฤหัสถ์ที่มีปัญญาดี, (๖)ขอจีวรต่อคฤหัสถ์ที่มีปัญญาดี, (๗)รับจีวรเกินกำหนด เมื่อจีวรถูกขโมยหรือ
หายไป, (๘)พูดให้เขาซื้อจีวรที่ดี ๆ กว่าที่เขากำหนดไว้เดิมถวาย, (๙)พูดให้เขารวมกันซื้อจีวรที่
ดี ๆ ถวาย, (๑๐)ทวงจีวรเอาแก่คนที่รับฝากผู้อื่น เพื่อซื้อจีวรถวายเกินกว่า ๓ ครั้ง

- โกสิยวรรค (วรรคว่าด้วยไหม) ๑๐ สิกขาบท [มีเรื่องเกี่ยวกับเงินทองด้วย] (น. ๑๘)

ห้าม :- (๑)หล่อเครื่องปูนั่งเจ็ดด้วยไหม, (๒)หล่อเครื่องปูนั่งด้วยขนเจียนดำล้วน,
(๓)ใช้ขนเจียนดำเกิน ๒ ส่วนใน ๕ ส่วน เมื่อหล่อเครื่องปูนั่ง, (๔)หล่อเครื่องปูนั่งใหม่ เมื่อยังใช้
ของเก่าไม่ถึง ๖ ปี, (๕)ให้ตัดขของเก่าปบลงในของใหม่, (๖)นำขนเจียนไปด้วยตนเองเกิน ๓
โยชน์, (๗)ใช้นางภิกษุณีที่ไม่ปัญญาดีทำความสะอาดขนเจียน, (๘)รับทองเงิน ยินดีทอง เงิน ที่
เขาเก็บไว้เพื่อตน, (๙)ทำการซื้อขายด้วยรูปียะ, (๑๐)ซื้อขายโดยใช้ของนอก

- ปิตตวรรค (วรรคว่าด้วยบาตร) ๑๐ สิกขาบท [มีเรื่องเกี่ยวกับจีวรด้วย] (น. ๒๐)

ห้าม :- (๑)เก็บบาตรเกิน ๑ ลูกไว้เกิน ๑๐ วัน, (๒)ขอบาตรเมื่อบาตรเป็นผลไม่เกิน ๕ แห่ง,
(๓)เก็บเภสัช ๕ ไว้เกิน ๗ วัน, (๔)แสวงและทำผ้าอาบน้ำฝนเกินกำหนด, (๕)ให้จีวรภิกษุอื่นแล้ว
ห้ามขึงคืนในภายหลัง, (๖)ขอผ้าอาบน้ำฝนเป็นจีวร, (๗)ไปกำหนดไฟข้างทุกหอให้ดีขึ้น,
(๘)เก็บผ้าจำนำพรรษาไว้เกินกำหนด, (๙)ภิกษุอยู่ป่าเก็บจีวรไว้ในบ้านเกิน ๖ คืน, (๑๐)น้อมลาก
สงฆ์มาเพื่อตน

- ปาจิตติย ๙๒ (แปลว่า การละเมิดที่ยังถูกลงโทษ - ไม่มีเงื่อนไขให้สละสิ่งของก่อน) (น. ๒๑)

๑. นุสสาวาหารวรรค วรรคว่าด้วยการพูดปด ๑๐ สิกขาบท

(น. ๒๑)

ห้าม :- (๑)พูดปด, (๒)ดา, (๓)พูดส่อเสียด, (๔)กล่าวธรรมพร้อมกับผู้ไม่ได้บวชในขณะที่สอน,
(๕)นอนรวมกับอนุปสัมบันเกิน ๓ คืน, (๖)นอนรวมกับผู้หญิง, (๗)แสดงธรรมสองต่อสองกับ
ผู้หญิง, (๘)บอกคุณวิเศษที่มีจริงแก่ผู้มิได้บวช, (๙)บอกอาบัติชั่วพยานของภิกษุแก่ผู้มิได้บวช,
(๑๐)ขุดดินหรือใช้ให้ขุด,

๒. ภูตคามวรรค วรรคว่าด้วยพิษพันธุไม้ ๑๐ สิกขาบท

(น. ๒๓)

(๑)ห้ามทำลายต้นไม้, (๒)ห้ามพูดเจตนาเมื่อถูกสอบสวน, (๓)ห้ามตีเคียนภิกษุผู้ทำการสงฆ์โดย
ชอบ, (๔)ห้ามทิ้งเตียงดังของสงฆ์ไว้กลางแจ้ง, (๕)ห้ามปล่อยที่นอนไว้ ไม่เก็บงา, (๖)ห้ามนอน

แทรกภิกษุผู้เข้าไปอยู่ก่อน, (๗) ห้ามจุดคราภิกษุออกจากวิหารของสงฆ์, (๘) ห้ามนั่งนอนทับเตียงหรือตั้งที่อยู่ชั้นบน, (๙) ห้ามพอกหลังคาวิหารเกิน ๓ ชั้น, (๑๐) ห้ามเอาน้ำมีสัตว์รดหญ้าหรือดิน,

๓. โอวาทวรรค วรรคว่าด้วยการให้อิโฉวา ๑๐ สิกขาบท

(น. ๒๔)

- (๑) ห้ามสอนนางภิกษุณีเมื่อมิได้รับมอบหมาย, (๒) ห้ามสอนนางภิกษุณีตั้งแต่อาทิตย์ตกแล้ว, (๓) ห้ามไปสอนนางภิกษุณีถึงที่อยู่, (๔) ห้ามติเตียนภิกษุอื่นว่าสอนนางภิกษุณีเพราะเห็นแก่ลาภ, (๕) ห้ามให้จีวรแก่นางภิกษุณีผู้มีไข้ญาติ, (๖) ห้ามเย็บจีวรให้นางภิกษุณีผู้มีไข้ญาติ, (๗) ห้ามเดินทางไกลร่วมกับนางภิกษุณี, (๘) ห้ามชวนนางภิกษุณีเดินทางร่วมเรือด้วยกัน, (๙) ห้ามฉันอาหารที่นางภิกษุณีไปแนะให้เขาถวาย, (๑๐) ห้ามนั่งในที่สับสองต่อสองกับนางภิกษุณี,

๔. โภชนาวรรค วรรคว่าด้วยการฉันอาหาร ๑๐ สิกขาบท

(น. ๒๖)

- (๑) ห้ามฉันอาหารในโรงพักเดินทางเกิน ๑ มีอ, (๒) ห้ามฉันอาหารในโรงพักเดินทางเกิน ๑ มีอ, (๓) ห้ามรับนิมนต์แล้วไปฉันอาหารที่อื่น, (๔) ห้ามรับนิมนต์เกิน ๓ บาตร, (๕) ห้ามฉันอีกเมื่อฉันในที่นิมนต์เสร็จแล้ว, (๖) ห้ามพูดให้ภิกษุที่ฉันแล้วฉันอีกเพื่อจับผิด, (๗) ห้ามฉันอาหารในเวลาวิกาล, (๘) ห้ามฉันอาหารที่เก็บไว้ค้างคืน, (๙) ห้ามขออาหารประณีตมาเพื่อฉันเอง, (๑๐) ห้ามฉันอาหารที่มีได้รับประเคน,

๕. อเจลกวรรค วรรคว่าด้วยชีเปลือย ๑๐ สิกขาบท

(น. ๒๗)

- (๑) ห้าม ยืนอาหารด้วยมือให้ชีเปลือยและนักบวชอื่น ๆ, (๒) ห้าม ชวนภิกษุไปบิณฑบาตด้วยแล้วไล่กลับ, (๓) ห้าม เข้าไปแทรกแซงในสกุลที่มีคน ๒ คน, (๔) ห้าม นั่งในที่ลับมีที่กำบังกับมาตุคาม, (๕) ห้าม นั่งในที่ลับ (หุ) สองต่อสองกับมาตุคาม, (๖) ห้าม รับนิมนต์แล้วไปทีอื่นไม่บอกลา, (๗) ห้าม ขอของเกินกำหนดเวลาที่เขานุญาตไว้, (๘) ห้าม ไปดุกองทัพที่ยกไป, (๙) ห้าม พักอยู่ในกองทัพเกิน ๓ คืน, (๑๐) ห้าม ดูเขารบกัน เป็นต้น เมื่อไปในกองทัพ

๖. สุราปานวรรค วรรคว่าด้วยการดื่มสุรา ๑๐ สิกขาบท

(น. ๒๙)

- (๑) ห้าม ดื่มสุราเมรัย, (๒) ห้าม จักขุ, (๓) ห้าม ว่ายน้ำเล่น, (๔) ห้าม แสดงความไม่เชื่อเพื่อในวินัย, (๕) ห้าม หลอกภิกษุให้กลัว, (๖) ห้าม ดัดไฟเพื่อผิง, (๗) ห้าม อาบน้ำบ่อย ๆ เว้นแต่มีเหตุ, (๘) ให้ทำเครื่องหมายเครื่องหมาย, (๙) วิกัปจีวรไว้แล้ว จะใช้ ต้องถอนก่อน, (๑๐) ห้ามเล่นซ่อนับริหารของภิกษุอื่น,

๗. สัปภาณวรรค วรรคว่าด้วยสัตว์มีชีวิต มี ๑๐ สิกขาบท

(น. ๓๐)

- (๑) ห้ามฆ่าสัตว์, (๒) ห้ามใช้น้ำมีตัวสัตว์, (๓) ห้ามรื้อฟื้นอธิกรณ์ที่ชำระเป็นธรรมแล้ว, (๔) ห้ามปกปิดอาบัติชั่วหยาบของภิกษุอื่น, (๕) ห้ามบวชบุคคลอายุไม่ถึง ๒๐, (๖) ห้ามชวนพ่อค้าผู้หนีภาษี [โจร] เดินทางร่วมกัน, (๗) ห้ามชวนผู้หญิงเดินทางร่วมกัน, (๘) ห้ามกล่าวดูพระธรรมวินัย, (๙) ห้ามคบภิกษุผู้กล่าวดูพระธรรมวินัย, (๑๐) ห้ามคบสามเณรผู้กล่าวดูพระธรรมวินัย,

๘. สหสัมมิกวรรค วรรคว่าด้วยการว่ากล่าวถูกต้องตามธรรม มี ๑๒ สิกขาบท

(น. ๓๒)

- (๑) ห้ามพูดไกลเมื่อทำผิดแล้ว, (๒) ห้ามกล่าวติเตียนสิกขาบท, (๓) ห้ามพูดแก้ตัวว่า เพิ่งรู้ว่ามิในปาฏิโมกข์, (๔) ห้ามทำร้ายร่างกายภิกษุ, (๕) ห้ามเจือมือจะทำร้ายภิกษุ, (๖) ห้ามโจทภิกษุด้วยอาบัติสังฆาภิเสกไม้มิมูล, (๗) ห้ามก่อความรำคาญแก่ภิกษุอื่น, (๘) ห้ามแอบฟังความของภิกษุผู้ทะเลาะกัน, (๙) ให้ฉันหะแล้วห้ามพูดติเตียน, (๑๐) ขกะกำลังประชุมสงฆ์ ห้ามลุกไปโดยไม่ให้ฉันหะ, (๑๑) ร่วมกับสงฆ์ให้จีวรแก่ภิกษุแล้ว ห้ามติเตียนภายหลัง, (๑๒) ห้ามน้อมลากสงฆ์มาเพื่อบุคคล,

๙. รตนวรรค วรรคว่าด้วยนางแก้ว (พระราชเทวี) มี ๑๐ สิกขาบท

(น. ๓๓)

- (๑) ห้ามเข้าไปในตำหนักของพระราช, (๒) ห้ามให้ทำเตียงตั้งหันด้วยปูน, (๓) ห้ามเก็บของมีค่าที่ตกอยู่, (๔) ห้ามทำผ้าปูนั่งมีขนาดเกินประมาณ, (๕) ห้ามเข้าบ้านในเวลาวิกาล ต้องบอกลาภิกษุก่อน, (๖) ห้ามทำผ้าปิดมีขนาดเกินประมาณ, (๗) ห้ามทำกลองเขมด้วยกระดูก, งา, เขาสัตว์, (๘) ห้ามทำผ้าอาบน้ำฝนมีขนาดเกินประมาณ, (๙) ห้ามทำเตียงตั้งมีเท้าสูงกว่าประมาณ, (๑๐) ห้ามทำจีวรมีขนาดเกินประมาณ,

- ปาฏิเทศนิยภัณฑ (ว่าด้วยอาบัติปาฏิเทศนิยะ คือ ที่พึงแสดงคืน) มี ๔ สิกขาบท

(น. ๓๔)

- (๑) ห้ามรับของเคี้ยวของฉันจากภิกษุณีมาฉัน, (๒) ให้ภิกษุณีให้มาผู้ให้เขาถวายอาหาร, (๓) ห้ามรับอาหารในสกุลที่สงฆ์สมมติว่าเป็นเสขะ, (๔) ห้ามรับอาหารที่เขาไม่ได้จัดไว้ก่อนเมื่ออยู่ป่า,

- เสขียภัณฑ (ว่าด้วยวัตรและจรรยา มารยาทที่ภิกษุจะต้องศึกษา)

(น. ๓๕)

(๑) สารูป (หมวดว่าด้วยความเหมาะสมแก่สมณเพศ) มี ๒๖ สิกขาบท

(น. ๓๖)

๑ นุ่งให้เป็นปริณทล,
๒ ห่มให้เป็นปริณทล,
๓ ปกปิดกายด้วยดี ไปในบ้าน,
๔ ปกปิดกายด้วยดี นั่งในบ้าน,
๕ สारวมด้วยดี ไปในบ้าน,
๖ สारวมด้วยดี นั่งในบ้าน,
๗ มิตาหอดลง ไปในบ้าน,
๘ มิตาหอดลง นั่งในบ้าน,
๙ ไม่เร็กผ้า ไปในบ้าน,
๑๐ ไม่เร็กผ้า นั่งในบ้าน,

๑๑ ไม่หวัเราะดั่ง ไปในบ้าน,
๑๒ ไม่หวัเราะดั่ง นั่งในบ้าน,
๑๓ ไม่พุดเสียงดั่ง ไปในบ้าน,
๑๔ ไม่พุดเสียงดั่ง นั่งในบ้าน,
๑๕ ไม่โคลงกาย ไปในบ้าน,
๑๖ ไม่โคลงกาย นั่งในบ้าน,
๑๗ ไม่ไกวแขน ไปในบ้าน,
๑๘ ไม่ไกวแขน นั่งในบ้าน,
๑๙ ไม่ไกวแขน ไปในบ้าน,
๒๐ ไม่สั่นศีรษะ นั่งในบ้าน,

๒๑ ไม่เอามือค้ำกาย ไปใน
บ้าน,
๒๒ ไม่เอามือค้ำกาย นั่งในบ้าน
๒๓ ไม่เอาผ้าคลุมศีรษะ ไปใน
บ้าน,
๒๔ ไม่เอาผ้าคลุมศีรษะ นั่งใน
บ้าน,
๒๕ ไม่เดินกระโหรงเท้า ไปใน
บ้าน,
๒๖ ไม่นั่งรัดเข่า ในบ้าน,

(๒) โภชนปฏิบัติสังยุต (หมวดว่าด้วยการฉันอาหาร) มี ๓๐ ลิกขาบท

(น. ๓๖)

๑ รับมณฑาโดยเคารพ. ๒ แลดูแต่ในบาตร รับมณฑา.
๓ รับมณฑาพอสมควรส่วนกับแกง. ๔ รับมณฑาพอสมควรขอบปากบาตร.
๕ ฉันมณฑาโดยเคารพ. ๖ แลดูแต่ในบาตร ฉันมณฑา.
๗ ฉันมณฑา ไม่ขยุมแต่ยอดลงไป. ๘ ฉันมณฑาพอสมควรส่วนกับแกง.
๙ ฉันมณฑา ไม่ขยุมแต่ยอดลงไป. ๑๐ ไม่เอาข้าวสุกปิดแกงและกับด้วยหวังจะได้มาก.
๑๑ ไม่เจ็บไข้ จักไม่ขอแกงหรือข้าวสุกเพื่อประโยชน์แก่ตนมาฉัน.
๑๒ ไม่มองดูบาตรของผู้อื่นด้วยคิดจะยกโทษ [เพ่งโทษ]. ๑๓ ไม่ทำคำข้าวให้ใหญ่เกินไป.
๑๔ ทำคำข้าวให้กลมกล่อม. ๑๕ ไม่อ้าปากในเมื่อคำข้าวยังไม่มาถึง.
๑๖ ไม่เอามือหึงมือใส่ปากในขณะฉัน. ๑๗ ไม่พุดหึงที่ปากยังมีคำข้าว.
๑๘ ไม่ไม่ฉันกัดคำข้าว. ๒๐ ไม่ฉันทำกระพุงแก้มให้ต้อย. ๒๑ ไม่ฉันพลงสะบัดมือพลง.
๒๒ ไม่ฉันโปรยเมล็ดข้าว. ๒๓ ไม่ฉันแลบลิ้น. ๒๔ ไม่ฉันดั่งจับ ๆ. ๒๕ ไม่ฉันดั่งชูด ๆ.
๒๖ ไม่ฉันเลียมือ. ๒๗ ไม่ฉันเลียมบาตร. ๒๘ ไม่ฉันเลียมริมฝีปาก.
๒๙ ไม่เอามือเบือนจับภาชนะน้ำ. ๓๐ ไม่เอาน้ำล้างบาตรมีเมล็ดข้าวเทลงในบ้าน.

(๓) ธัมมเทศนาปฏิบัติสังยุต (หมวดว่าด้วยการแสดงธรรม) มี ๑๖ ลิกขาบท

(น. ๓๗)

๑ ไม่แสดงธรรมแก่คนไม่เป็นผู้มีศรัทธา (ของมีคม) ในมือ.
๒, ๓ ไม่แสดงธรรมแก่คนไม่เป็นผู้มีศีลสมา (ของมีคม) ในมือ.
๔ ไม่แสดงธรรมแก่คนไม่เป็นผู้มีอาวฐ (ของขัดไปหรืออิงไปได้) ในมือ.
๕ ไม่แสดงธรรมแก่คนไม่เป็นผู้สวเขียงเท้า (รองเท้าไม้).
๖ ไม่แสดงธรรมแก่คนไม่เป็นผู้สวมรองเท้า. ๗ ไม่แสดงธรรมแก่คนไม่เป็นผู้ไปในยาน.
๘ ไม่แสดงธรรมแก่คนไม่เป็นผู้อยู่บนที่นอน. ๙ ไม่แสดงธรรมแก่คนไม่ผู้ที่นั่งรัดเข่า.
๑๐ ไม่แสดงธรรมแก่คนไม่เป็นผู้ที่โพกศีรษะ. ๑๑ ไม่แสดงธรรมแก่คนไม่ผู้ที่คลุมศีรษะ.
๑๒ นั่งอยู่บนแผ่นดิน จักไม่แสดงธรรมแก่คนไม่ผู้ที่นั่งอยู่บนอาสนะ.
๑๓ นั่งอยู่บนอาสนะต่ำ จักไม่แสดงธรรมแก่คนไม่ผู้ที่นั่งบนอาสนะสูง.
๑๔ ยืนอยู่ จักไม่แสดงธรรมแก่คนไม่ผู้ที่นั่งอยู่.
๑๕ เดินไปข้างหลัง จักไม่แสดงธรรมแก่คนไม่ผู้เดินไปข้างหน้า.
๑๖ เดินไปนอกทาง จักไม่แสดงธรรมแก่คนไม่ผู้เดินไปในทาง.

(๔) ปกัณณกะ (หมวดเปิดเตล็ด) มี ๓ ลิกขาบท

(น. ๓๘)

๑ ไม่เป็นผู้จักไม่ยื่นถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ.
๒ ไม่ถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ หรือน้ำลายลงในของเขียว (พืชพันธุ์ไม้).
๓ ไม่เป็นผู้จักไม่ถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ หรือน้ำลายลงในน้ำ.

(๕) ธรรมสำหรับระจันอธิกรณ์ ๗ อย่าง

(น. ๓๘)

๑. สัมมุขานัย การระจันอธิกรณ์ ในที่พร้อมหน้า (บุคคล, วัตถุ, ธรรม).
๒. สติวินัย การระจันอธิกรณ์ ด้วยยกให้ว่าพระอรหันต์เป็นผู้มีสติ.
๓. อมูพหวินัย การระจันอธิกรณ์ด้วยการยกประโยชน์ให้ในขณะเป็นบ้า.
๔. ปฏิญญาตกรณะ การระจันอธิกรณ์ด้วยถือตามคำรับของจำเลย.
๕. เขยอบยลิกา การระจันอธิกรณ์ด้วยถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ.
๖. ตัสสปาณียลิกา การระจันอธิกรณ์ด้วยการลงโทษแก่ผู้ผิด.
๗. ดิณรัตการกะ การระจันอธิกรณ์ด้วยให้ประณิประนอมหรือเลิกแล้วกันไป.

พระไตรปิฎก เล่มที่ ๓ ชื่อ ภิกขุณีวิภังค์ (เป็นวินัยปิฎก) -ศีล/สิกขาบท ของนางภิกษุณี (น. ๓๙)

พระไตรปิฎกเล่มที่ ๔ ชื่อ มหาวรรค (เป็นวินัยปิฎก) (น. ๖๐)

๑. มหาขันธกะ (หมวดใหญ่) เหตุการณ์ตั้งแต่ตรัสรู้ (น. ๖๐)

ทรงโต้ตอบกับพราหมณ์ให้ขอบวชคน, ทรงเปล่งอุทานที่ต้นจิก, เหตุการณ์ที่ต้นเกดก, เสด็จกลับไปที่ต้นไทรอีก, พระพรหม มาอาราธนา, ทรงแสดงธรรมครั้งแรก(ปฐมเทศนา), ชัมมจักกัปปวัตตนสูตร, มัชฌิมาปฎิปปทา, ทรงแสดงอนันตลักขณสูตร, ภิกษุปัญจวัคคีย์ได้เป็นพระอรหันต์, แสดงธรรมโปรด ยสกุลบุตรกับครอบครัว, อุบาสก อุบาสิกา ชุดแรก, ทรงส่งพระสาวกไปประกาศพระศาสนา, ทรงอนุญาตการบรรพชาอุปสมบท, ตรัสเรื่องความหลุดพ้นอย่างยอดเยี่ยม, โปรดสหาย(ภิกษุวัคคีย์กุมาร ๓๐ คน, โปรดขนิล ๓ พี่น้องและบริวาร (อุรเวลลาคัสสป นทีกัสสป และคยาภัสสป), ทรงแสดงปาฏิหาริย์, ทรงแสดงอาทิตตปริยายสูตร, โปรดพระเจ้าพิมพิสาร, สาริบุตร โมคคัลลานะ ออกบวช, ทรงอนุญาตให้มีอุปัชฌายะ, ทรงบัญญัติอุปัชฌายวัตร, ทรงปรับอาบัติ, อนุญาตให้ประณามและขอขมา, ทรงอนุญาตการบวชเป็นการสงฆ์, ผู้บวชเพราะเห็นแก่ท้อง, ทรงอนุญาตให้มีอาจารย์, การประณาม, การขอขมา, การยกโทษ, ข้อปฏิบัติต่อผู้เคยเป็นเดียรฉัตร, ห้ามบวชให้คนเป็นโรค ๕ ชนิด, ห้ามบวชให้ข้าราชการ, ห้ามบวชให้โจรที่มีชื่อ, ห้ามบวชโจรที่ทำลายเครื่องพันธนาการ, ห้ามบวชบุคคลที่ไม่สมควรอื่นอีก, ให้บอกสงฆ์ เมื่อจะโกณศิระคนบวช, ห้ามบวชผู้มีอายุยังไม่ครบ ๒๐, ข้อห้ามเกี่ยวกับสามเณร, ผ่อนผันเรื่องการถือศีลสัณ, พระราहुลบวชเป็นสามเณร, การลงโทษสามเณร, ห้ามชวนสามเณรของภิกษุอื่นไปอยู่ด้วย, การให้สามเณรสึก, บุคคลที่ห้ามบวชอื่น ๆ อีก, ลักษณะที่ไม่ควรให้อุปสมบท (บวชเป็นพระ) อีก ๒๐ ประเภท, ลักษณะที่ไม่ควรให้บรรพชา (เป็นสามเณร) ๓๒ ประเภท, ข้อกำหนดเรื่องให้นิสสัยเพิ่มเติม, ข้อกำหนดเรื่องการอุปสมบท, ข้อบัญญัติในพิธีกรรมอุปสมบท, การปฏิบัติต่อภิกษุผู้ทำผิด,

๒. อุโบสถขันธกะ (หมวดว่าด้วยอุโบสถ) (น. ๗๓)

การสวดปาฏิโมกข์เป็นอุโบสถกรรม ข้อกำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับปาฏิโมกข์

๓. วัสสูปนาถิกขันธกะ (หมวดวันเข้าพรรษา) (น. ๗๖)

ทรงอนุญาตให้ไปกลับภายใน ๗ วัน(สัตตาคหณิย) ขาดพรรษาที่ไม่ต้องอาบัติ ทรงอนุญาตการจำพรรษาในที่บางแห่ง ทรงห้ามจำพรรษาในที่ไม่ควร ข้อห้ามอื่น ๆ

๔. ปวารณาขันธกะ (หมวดปวารณา) (น. ๗๘)

พระไตรปิฎก เล่มที่ ๔ ชื่อ มหาวรรค (เป็นวินัยปิฎก) (น. ๗๙)

๑. จัมมขันธกะ (หมวดว่าด้วยหนัง) (น. ๗๙)

ทรงอนุญาตรองเท้าใบไม้ ทรงห้ามรองเท้าที่ไม่ควร ข้ออนุญาตและข้อห้ามเกี่ยวกับรองเท้า ข้อห้ามเกี่ยวกับโคตัวเมีย ข้อห้ามเกี่ยวกับยาน ข้อห้ามเกี่ยวกับที่นั่งที่นอน ห้ามสวมรองเท้าเข้าบ้าน พระโสณกุฎิกัณณะ ข้ออนุญาตสำหรับชนบทชายแดน

๒. เกสัชชขันธกะ (หมวดว่าด้วยยา) (น. ๘๑)

ทรงอนุญาตเกสัช ๕ และอื่น ๆ ทรงห้ามเก็บเกสัช ๕ ไว้เกิน ๗ วัน ทรงอนุญาตของเงินบางอย่าง ห้ามเก็บอาหารค้างคืนในที่อยู่ เป็นต้น ทรงอนุญาต เรื่องการฉันทหลายข้อ ทรงห้ามทำการผ่าตัด หรือผูกมัดที่ทวารหนัก ทรงห้ามฉนเนื้อที่ไม่ควร (น. ๘๔) ทรงอนุญาตและไมอนุญาตของเงินบางอย่าง เสด็จแสดงธรรมที่ปาฏลีคามและโกฏีคาม นางฉันทปาสิ กวายนามะม่วง สีหเสนานดี เปลี่ยนศาสนา ทรงถอนข้ออนุญาต สำหรับขามข้าวยาก ทรงอนุญาตที่เก็บอาหาร ทรงแสดงธรรมโปรด เมณฑกคฤหบดี ทรงอนุญาตตามทีเมณฑกคฤหบดีขอร้อง ทรงอนุญาตน้ำอัฐฐาน (น้ำดื่ม ๘ อย่าง) (น. ๘๕) ทรงอนุญาตผักและของเคี้ยวที่ทำด้วยแป้ง ทรงห้ามและทรงอนุญาตอื่นอีก ทรงแนะนำข้อตัดสิน

๓. กฐินขันธกะ (หมวดว่าด้วยกฐิน) (น. ๘๖)

อาณิสสงส์ ๕ ของภิกษุผู้ได้กราลกฐิน ทรงให้สวดประกาศกฐิน ทรงแสดงเรื่องกฐินเป็นอันกราลและไม่เป็นอันกราล ข้อกำหนดในการเคาะกฐิน

๔. จีวรขันธกะ (หมวดว่าด้วยจีวร) -[และกำเนิด หมอชีวกโกมารทจจ] (น. ๘๗)

ทรงอนุญาต เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับจีวร ทรงอนุญาต สีส้มและวิธีการเกี่ยวกับจีวร ทรงอนุญาต วิธีตัดจีวร ทรงอนุญาต ค่าขอ ๘ ประการ ของนางวิสาขา ทรงอนุญาตผ้าอื่น ๆ ทรงอนุญาตและห้าม เกี่ยวกับจีวรอีก พระพุทธเจ้าทรงพยาบาลภิกษุอาพาธ การเปลือยกาย และการใช้ผ้า ทรงห้ามใช้จีวรที่มีสีไม่ควร และห้ามใช้เสื้อ หมวก ผ้าโพก ทรงวางหลักเกี่ยวกับจีวรอีก

๕. จัณเปยขันธกะ (หมวดว่าด้วย เหตุการณ์ในกรุงจัมปา) (น. ๘๙)
 การทำกรรมที่ไม่เป็นธรรม และที่เป็นธรรม ดัชชนิยกรรม (ข่มขู่) นิยสกรรม (ถอดยศหรือ
 ตัดสิทธิ) ปิพพาทนิยกรรม (ขับไล่) ปฏิสารณิยกรรม (ขอโทษคดีหลัง)

๖. โกสัมพีขันธกะ (หมวดว่าด้วยเหตุการณ์ในกรุงโกสัมพี) (น. ๙๐)

พระไตรปิฎก เล่มที่ ๖ ขี้อจุลลวคค์ (วรรคเล็ก) เป็นวินัยปิฎก (น. ๙๒)

๑. กัมมขันธกะ (หมวดว่าด้วยสังฆกรรม) (น. ๙๒)
 ลักษณะของผู้ที่ควรลงดัชชนิยกรรม การถูกลงโทษเป็นเหตุให้เสียสิทธิต่าง ๆ การไม่รับ
 และรับโทษ พระเสยยสกะกับนิยสกรรม (การถอดยศ) การลงโทษขับไล่ (ปิพพาทนิยกรรม)
 การลงโทษ ให้ขอขมาคดีหลัง (ปฏิสารณิยกรรม) พระฉันทะ กับการยกเสียจากหมู่ (อุกเขปนีย
 กรรม)

๒. ปรีวาสิกขันธกะ (หมวดว่าด้วยผู้อยู่ปรีวาสิก) (น. ๙๕)
 ตัดสิทธิภิกษุผู้อยู่ปรีวาสิก วัตร ๙๔ ข้อของผู้อยู่ปรีวาสิก การเสียดริ (รัดติเจต) การเก็บ
 ปรีวาสิก และเก็บมานัตต์

๓. สมุจจบขันธกะ (หมวดว่าด้วย การรวบรวมเรื่องการออกจากอาบัติสังฆาทิเสส) (น. ๙๖)

๔. สมกขันธกะ (หมวดว่าด้วยวิธีระงับอธิกรณ์) (น. ๙๗)

๑. สัมมุขานัน (การระงับต่อหน้า) พระทัพพมัลลบุตร ทำงานให้สงฆ์
 ๒. สติวินัน (การระงับด้วยยกให้เป็นผู้มีสติ)
 ๓. อมพหวินัน (การระงับด้วยยกให้เป็นผู้มีน้ำ)
 ๔. ปฏิญญาดกระณะ (การระงับด้วยคำสารภาพของผู้ถูกฟ้อง)
 ๕. เบญจยลิกา (การระงับด้วยถือเสียงข้างมาก)
 ๖. ตัสสปาปียลิกา (การระงับด้วยการลงโทษ)
 ๗. ตินวัตถการกะ (การระงับด้วยให้เลิกแล้วกันไป)
- อธิกรณ์ ๔

พระไตรปิฎก เล่มที่ ๗ ขี้อจุลลวคค์ (เป็นวินัยปิฎก) (น. ๑๐๑)

๑ ขุทเทกวัตถขันธกะ (หมวดว่าด้วยเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ) (น. ๑๐๑)

เรื่องเกี่ยวกับการอาบน้ำ ห้ามใช้เครื่องประดับแบบคฤหัสถ์ ห้ามใช้เครื่องประดับแบบคฤหัสถ์
 ห้ามดูฟ้อนรำและห้ามขับด้วยเสียงอันยาว ห้ามใช้ผ้าขนแกะ ข้อห้ามและอนุญาตเกี่ยวกับผลไม้
 ตรีสสอนให้แก่เมตตา ห้ามตัดองคชาต ข้อห้ามและอนุญาตเกี่ยวกับบาตร ทรงอนุญาตมิด
 และเข็ม ทรงอนุญาตและห้ามเกี่ยวกับไม้แบบหรือสั้ง ทรงอนุญาตถุงใส่ของ สายคล้องปา
 ผากรองน้ำ และมุ้ง ทรงอนุญาตการจรงกรรมและเรือนไฟ เป็นต้น เรื่องที่นั่ง ที่นอน และไฟ
 อาหาร ห้ามฉันอาหาร ดื่มน้ำในภาชนะเดียวกัน เป็นต้น การลงโทษควาบาตรแก้วทมะลิจจวิ
 เรื่องผ้าขาวที่ไม่ให้เหยียบและเหยียบได้ นางวิสาขาถวายของไข ทรงอนุญาตและห้ามใช้ร่ม
 ทรงห้ามและอนุญาตไม้คาน สานแหกร เรื่องอาเจียนและเมสิดข้าว ทรงอนุญาตมิดตัดเส้น
 เป็นต้น เรื่องผมและหนวดเครา เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด เครื่องใช้ที่เป็นผ้า เรื่องห้ามทาน
 การเคี้ยวไม้สีฟัน ห้ามจุดป่า และขึ้นต้นไม้ ห้ามยกพุทธวณะขึ้นโดยฉันท์ ห้ามเรียนห้าม
 สอน โลกกายตะ และติรัจฉานวิชา ห้ามถือโบชกลาง แต่ไม่ขัดใจคนอื่น ห้ามฉันกระเทียม
 ทรงอนุญาตที่ถ่ายปัสสาวะอุจจาระ ทรงห้ามประพฤติดอนาจาร ทรงอนุญาตเครื่องใช้

๒. เสนาสนขันธกะ (หมวดว่าด้วยที่อยูอาศัย) (น. ๑๐๔)

ทรงอนุญาตที่อยู ๕ ชนิด เครื่องนั่งเครื่องนอน หลังคา อนาคตปิณฑิกคฤหบดี นับถือ
 พระพุทธศาสนา ตั้งภิกษุผู้ควบคุมการก่อสร้าง สาดับอาวุโส บุคคลผู้ไม่ควรไหว ๑๐
 ประเภท บุคคลผู้ควรไหว ๓ ประเภท มณฑปที่สร้างอุทิศสงฆ์ ที่นั่งต่างชนิดของคฤหัสถ์
 การถวายเชตวันาราม ปัญหาลำดับอาวุโสเพิ่มเติม การจัดสรรที่อยูอาศัย การนั่งค่านั่งสูง
 ปราสาทและเครื่องนั่งนอนต่าง ๆ ปัญหาเรื่องที่อยูอาศัยเกิดขึ้นอีก สิ่ง[ของสงฆ์]ที่จะสละ
 (ให้ใคร ๆ) ไม่ได้ ๕ หมวด การควบคุมการก่อสร้าง การขนย้ายของไขและรักษาที่อยูอาศัย
 อาหารและการแจกอาหาร เจ้าหน้าที่ทำการสงฆ์อื่น ๆ

๓. สังฆเภทขันธกะ (หมวดว่าด้วยสงฆ์แตกกัน) (น. ๑๑๒)
 พระเทวทัตคิดการใหญ่ พระเทวทัตขอปกครองคณะสงฆ์ ตรีสให้ขออนุมัติสงฆ์ประกาศเรื่อง
 พระเทวทัต พระเทวทัตยุให้ขมก การประทุษร้ายพระพุทธเจ้าครั้งแรก การประทุษร้าย
 ครั้งที่ ๒ การประทุษร้ายครั้งที่ ๓ พระเทวทัตเสนอข้อปฏิบัติ ๕ ข้อ ทำสงฆ์ให้แตกกัน

พระเทพทัตอาเจียนเป็นโลหิต ความร้ายและความแตกกันของสงฆ์ ใครทำให้สงฆ์แตกกัน ได้และไม่ได้ เหตุเป็นเครื่องทำให้สงฆ์แตกกันและสามัคคีกัน การทำสงฆ์ให้แตกกันที่หา ให้ไปอบายและไม่ไปอบาย

๔. วัตรชั้นธกะ (หมวดว่าด้วยวัตรหรือข้อปฏิบัติ) [วัตร ๑๔] (น. ๑๑๔)

(๑) อาคันตุกวัตร (ข้อปฏิบัติของผู้นมา)	(๗) เสนาสนวัตร (วัตรเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย)
(๒) อาวาสสิกวัตร (ข้อปฏิบัติของภิกษุเจ้าถิ่น)	(๘) ชันดาขรวัตร (วัตรในเรื่องไฟ)
(๓) คมิกวัตร (ข้อปฏิบัติของภิกษุผู้จะเดินทางจากไป)	(๙) วัจจกวัตร (วัตรเกี่ยวกับส้วม)
(๔) ภัตตคควัตร (วัตรในโรงฉัน)	(๑๐) อุโปชฌายวัตร (วัตรเกี่ยวกับอุโปชฌายะ)
(๕) ปิณฑจาริกวัตร (วัตรของภิกษุผู้เที่ยวบิณฑบาต)	(๑๑) สัทธีวิหาริกวัตร (ข้อปฏิบัติต่อสัทธีวิหาริก)
(๖) อรัญญกวัตร (วัตรของภิกษุผู้อยู่ป่า)	(๑๒) อาจริยวัตร (ข้อปฏิบัติต่ออาจารย์)
	(๑๓) อันเดวาสสิกวัตร (ข้อปฏิบัติต่ออันเดวาสสิกหรือศิษย์)

๕. ปาฏิโมกขรูปนชั้นธกะ (หมวดว่าด้วยการงดสวดปาฏิโมกข์) (น. ๑๑๙)
ต่อจากนั้นไม่ทรงแสดงปาฏิโมกข์อีก การโจทฟ้อง

๖. ภิกขุณีชั้นธกะ (หมวดว่าด้วยนางภิกษุณี) (น. ๑๒๐)
ทรงอนุญาตการบวชภิกษุณี การศึกษาสิกขาบท ลักษณะตัดสินธรรมวินัย ๘ ประการ เรื่องเกี่ยวกับปาฏิโมกข์และสังฆกรรม การลงโทษภิกษุ ด้วยการไม่ไหว การลงโทษนางภิกษุณี การให้อาทานนางภิกษุณี ข้อห้ามเบ็ดเตล็ด

๗. ปิณฺณสติกชั้นธกะ (หมวดว่าด้วยพระอรหันต์ ๕๐๐ รูป ในการทำสังคายนาครั้งที่ ๑) การสังคายนาครั้งที่ ๑ การถอนสิกขาบทเล็กน้อย พระอานนตฺตฤกปรับอาบัติ พระปราณะไม่ค้าน แต่ถือตามที่ฟังมาเอง ลงพรหมทัณฑ์พระฉันทะ

๘. สัตตสติกชั้นธกะ (หมวดว่าด้วยพระอรหันต์ ๗๐๐ รูป ในการสังคายนาครั้งที่ ๒) วัตร ๑๐ ประการ พระยสะ กากัลญกบุตร คัดค้าน การสังคายนาครั้งที่ ๒

พระไตรปิฎก เล่มที่ ๘ ขี้อปริวาร (เป็นวินัยปิฎก) (น. ๑๒๕)

(เป็นเล่มสุดท้ายของวินัยปิฎก ประมวลความสำคัญที่น่ารู้ต่าง ๆ ย่อลงไปกล่าวถึงพระไตรปิฎก ตั้งแต่เล่มที่ ๑ ถึงเล่มที่ ๗ ที่กล่าวมาแล้ว มี ๒๑ หัวข้อใหญ่)

ส่วนหนึ่งของพระไตรปิฎก เล่มที่ ๙ (เป็นสุดคัมภีร์) (น. ๑๒๗)

[ลิลลัมปะหา - การเจริญศีล]

จุลศีล(ศีลอย่างเล็กน้อย) มัชฌิมศีล(ศีลอย่างกลาง) มหาศีล(ศีลอย่างใหญ่)

บทที่ ๒ ข้อความนำจากพระไตรปิฎก (๘๖ หน้า) (น. ๑๓๐-๒๑๕)

(สารบัญของบทที่ ๒ มีในหน้า ๑๓๐-๑๓๒ รวม ๒๒๖ หัวข้อ)

บทที่ ๓ การปฏิบัติธรรม (เน้น ธรรมเนียม/ภาวนา) (๔๒ หน้า) (น. ๒๑๖-๒๕๗)

ส่วนที่ ๑ หลักวิชา (น. ๒๑๖-๒๓๙)

• ปรียัติ-ปฏิบัติ-ปฏิบัติ (น. ๒๑๖)	• วิธีภาวนาที่ปลอดภัยและง่าย	• นันทสูตร, (น. ๒๒๖)
• แนวปฏิบัติ ๔ แบบ: (น. ๒๑๙)	• วิธีหนึ่ง, (น. ๒๒๐)	• วิธี/คำสอน ของหลวงปู่ดูลย์ ฯ
(-ปฏิบัติภา๕)	• วิธีที่สวดสั้น คือมุ่งไปที่จิต, (น. ๒๒๐)	• หลวงปู่เทสก์ฯ, (น. ๒๒๘)
	• ทาน-ศีล-ภาวนา, (น. ๒๒๒)	• หลวงพ่อพุธฯ, (น. ๒๓๐)
	• ภิกขุสูตร, (น. ๒๒๖)	• อุบาสกนิรนาม(พระอาจารย์ปราโมทย์ฯ) (น. ๒๓๒)

ส่วนที่ ๒ ตัวอย่างผู้ปฏิบัติธรรม (๖ ตัวอย่าง) (น. ๒๓๙-๒๔๖)

ส่วนที่ ๓ -เพิ่มเติม (น. ๒๔๖-๒๕๕)

• ลำดับแห่งการปฏิบัติธรรม ๕ ประการ, (น. ๒๔๖)	• วิเคราะห์ เรื่อง สภาวะจิตผู้รู้ กับ อานาปานสติ, (น. ๒๔๙)	• วิธี ที่พระอาจารย์มั่นฯ สอน ภาวนาแก่ชาวป่าเขาเขา ที่ เชียงใหม่, (น. ๒๕๐)
• วิธีฟังธรรมแบบกรรมฐาน, (น. ๒๔๘)		• อย่างเป็นภาวนา (น. ๒๕๔)

สรุปท้ายบท วิธีปฏิบัติภาวนา หรือ กรรมฐาน เพื่อมรรคผล (น. ๒๕๕-๒๕๗)

บทที่ ๔ ปกิณกะธรรม และอื่นๆ (๔๑ หน้า)

(น. ๒๕๘-๒๙๘)

- พระคุณของพระพุทธเจ้า ๘ ประการ, (น. ๒๕๘)
- สติปัฏฐานสูตร, (น. ๒๕๘)
- เจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ, (น. ๒๕๙)
- อาณิสสสังสติปัฏฐาน, (น. ๒๖๐)
- *สติปัฏฐาน ๔ ภาคปฏิบัติ (น. ๒๖๑)
- ภิกษุสงฆ์อยู่ด้วยอาการอย่างไร จึงได้ชื่อว่าอยู่เป็นผาสุก,
- มูลเหตุแห่งความวิวาท แม้ใน ภิกษุสองรูป ๖ อย่าง, (น. ๒๖๒)
- นิทเทสวัตถุ ๗ อย่าง, (น. ๒๖๒)
- คารวสูตร, (น. ๒๖๓)
- ปุณฺณาสกัณฺโณสูตร (บุญฺญสฺส ๘, มหาทาน ๕) (น. ๒๖๔)
- ผลกรรมที่จะเกิดศีล ๕ (น. ๒๖๕)
- เบญจธรรม หรือ เบญจกัลยาณธรรม, (น. ๒๖๕)
- อวาลีกธรรม ๕ (คุณสมบัติ ของเจ้าอวาส หมวดที่ ๑-๑๐) (น. ๒๖๖-๒๖๗)
- อุบาสกธรรม ๕, (น. ๒๖๙)
- ภรรยา ๗, (น. ๒๖๙)
- อุปริหานิยธรรม ๗ ธรรมเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว, (น. ๒๗๐)
- อริยทรัพย์ ๗, (น. ๑๗๑)
- ลักษณะดัดสันธรมวินัย ๘, ๗ (น. ๒๗๑)
- สัปปริสทาน ๘, (น. ๒๗๒)
- กาลามสูตร ๑๐ (น. ๒๗๒)
- กิเลส ๑๐, (น. ๒๗๓)
- กุศลกรรมบถ ๑๐ (น. ๒๗๓)
- เภรธรรม ๑๐, (น. ๒๗๔)
- บารมี ๑๐ (น. ๒๗๔)
- วิปัสสนูปกิเลส ๑๐, (น. ๒๗๕)
- สังโยชน์ ๑๐, (น. ๒๗๕)
- ทศพิธราชธรรม, (น. ๒๗๖)
- จักรวรรดิวัตร ๑๒, (น. ๒๗๗)
- อุปกิเลส ๑๖, (น. ๒๗๘)
- วิธีปฏิบัติในสตริ, (น. ๒๗๙)
- อินทรีย์สังวร, (น. ๒๗๙)
- สติ-สัมปชัญญะ, (น. ๒๗๙)
- สันโดษ, (น. ๒๘๐)
- การเจริญจิต, (น. ๒๘๐)
- การเจริญปัญญา (น. ๒๘๑)

อื่นๆ

(น. ๒๘๓-๒๙๐)

• ใจใส กายสุข, (น. ๒๘๓)	• ปริยัติ~ปฏิบัติ~ปฏิเวธ เทียบ เชือกสามเกลียว, (น. ๒๘๕)	• การพัฒนาที่ยั่งยืน แนวพุทธ, (น. ๒๘๗)
• จิตภาวนา สามารถรักษาโรค ได้จริงหรือ?, (น. ๒๘๓)	• ปริยัติฯ ทานเปรียบเสมือน แบบแปลนบ้าน, (น. ๒๘๖)	• พระพุทธศาสนา กับ ป่าไม้
• นอนสมาธิ นำไปใช้ประโยชน์ ได้, (น. ๒๘๕)	• ให้เพลงโทษตนเอง, (น. ๒๘๗)	• นรก - สวรรค์, (น. ๒๙๖)
• วิธีฝึกสมาธิ ทำให้เรียนเก่ง,	• ศาสนาแห่งสันติภาพสากล?,	• ใจเป็นสมบัติล้ำค่าในโลก
		• ท้ายสุด, (น. ๒๙๗)

- นาดสูตร (พระสูตรว่าด้วย ผู้มีที่พึ่ง ~ผู้ไม่มีที่พึ่งย่อมอยู่เป็นทุกข์)

(หน้าท้ายเรื่อง)

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

๑. พระไตรปิฎก ฉบับสำหรับประชาชน. สุชีพ ปุญญานุภาพ. พิมพ์ครั้งที่ ๑๖/๒๕๓๙. โรงพิมพ์มหาเมฆวิทยา. ๘๒๐ หน้า. (และได้คัดลอก ข้อความนำจากพระไตรปิฎก กับ วิมัยปิฎก จาก www.lardham.net)
๒. พระไตรปิฎก ฉบับธรรมทาน (ใช้กับคอมพิวเตอร์ windows xp).
๓. พระไตรปิฎก สำหรับพระภิกษุ และพุทธศาสนิกชนทั่วไป (เล่ม ๑ พระวินัย. ๑๖๘ หน้า. ศ. แสง จันทร์งามและคณะ). ๒๕๔๑. สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จก.
๔. อริยวินัย - รวบรวมจากพระไตรปิฎก. ๒๕๔๗. คณะสงฆ์วัดเขาริง อ.เมือง จ.ราชบุรี. ๔๐๒ หน้า.
๕. พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์. พระธรรมปิฎก. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๖. ๓๘๐ หน้า.
๖. พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลธรรม. พระธรรมปิฎก. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑/๒๕๔๖. ๓๙๒ หน้า.
๗. พจนานุกรม มคธ-ไทย. ๒๕๔๔. พันตรี ป. หลงสมบุญ. ๗๘๓ หน้า.
๘. หลวงปู่ฝาดบัว. ๒๕๔๘. พระโพธิ์บันทมณี. วัดบูรพาภิราม อ.เมือง จ.สุรินทร์. ๑๓๕ หน้า.
๙. เภรประวัติ พระสุพรรณญาณเถระ. ๒๕๓๔. พระมหาเสถียรพงษ์ สัมภีร์ปัญญา. วัดพระพุทธบาทตากผ้า อ.ป่าซาง จ.ลำพูน. ๖๙ หน้า.
๑๐. สโมธานธรรมปฏิบัติ. ๒๕๓๔. พระราชนิโรธรังสี(เทสก์ เทสรังสี). วัดเนินหมากเบ็ง อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย. ๔๗๕ หน้า.
๑๑. ประวัติท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ. ๒๕๓๔. พระมหาบัว ญาณสัมปันโน. วัดป่าบ้านคาค อ.เมือง จ.อุดรธานี. ๒๒๖ หน้า.
๑๒. หอจดหมายเหตุ คติธรรมและประวัติพระธรรมวิสุทธิมงคล (พระมหาบัว ญาณสัมปันโน). พิมพ์ครั้งที่ ๓/๒๕๔๓. ๔๐๒ หน้า.
๑๓. ฐานิยบูชา. ๒๕๔๗ และ ๒๕๔๙. พระราชสังวรญาณ (หลวงพ่อดุส ฐานิโย). วัดป่าสาลวัน จ.นครราชสีมา. ๙๔ หน้า. (ดร.คาราวรรณ เตมียกุล วิเคราะห์ อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา รวบรวม/เรียบเรียง)
๑๔. สติเป็นธรรมเอก. ๒๕๔๗. พระอาจารย์มิตขุโธ คเวสโก. วัดสุปทุมวนาราม อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี. ๗๙ หน้า.
๑๕. วิถีแห่งความรุ่งเรือง. ๒๕๔๔. (พระอาจารย์ปรีชาโมทย์ ปาโมชโย. ที่ฝึกสงฆ์สวนสันติธรรม. ๓๓๒/๑ หมู่ ๖ บ้านโค้งคารา ต.หนองขาม อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี.) ๖๔ หน้า. (รวมทั้งจากชีวิต สอนหาธรรม/ปารกธรรม)

[และหนังสือ/เอกสารอื่น ๆ/รับฟังจากพระอาจารย์บางท่าน และ จาก อินเทอร์เน็ต และ จากวิทยุ เช่น เสียงธรรม เพื่อประชาชน เอพเอด ๑๐๓.๕๕ -รับฟังที่กรุงเทพฯ]